

Warszawa, dnia 13 czerwca 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 1499/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Ludmiła Tułaczko

protokolant: protokolant sądowy – stażysta Z. P.

przy udziale st. aspiranta K. B. z (...) Urzędu Celno – Skarbowego w W.

po rozpoznaniu dnia 13 czerwca 2019 r.

sprawy R. A., syna A. i M., ur. (...) w W.

oskarżonego z art. 54 § 1 i 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 6 sierpnia 2018 r. sygn. akt III K 856/16

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 2.000 zł tytułem opłaty za drugą instancję oraz pozostałe koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VI Ka 1499/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w W. wyrokiem z dnia 6 sierpnia 2018r. po rozpoznaniu sprawy sygn. akt III K 856/16 R. A. oskarżonego o to, że: wspólnie i w porozumieniu z K. E. K., działając czynem ciągłym w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, tj. w dniach: 28 września 2010 r. (dwukrotnie), 16 października 2010 r. (dwukrotnie), 5 listopada 2010 r., 9 listopada 2010 r. (dwukrotnie), 17 listopada 2010 r. (licząc od daty udokumentowania przebywania pojazdów na terytorium Polski), uchylał się od opodatkowania podatkiem akcyzowym poprzez nie złożenie w Urzędzie Celnym (...) w W. deklaracji podatkowych z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego samochodów osobowych marki: M. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2007, pojemności silnika 2987 cm³, B. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2008, pojemności silnika 2993 cm³, A. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2009, pojemności silnika 2967 cm³, M. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2007, pojemności silnika 2987 cm³, A. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2010, pojemności silnika 2967 cm³, M. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2007, pojemności silnika 2987 cm³, A. (...) o numerze nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2009, pojemności silnika 2977 cm³, A. (...) o numerze nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2010, pojemności silnika 2967 cm³, stosownie do dyspozycji art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2014 r., poz. 752 z późn. zm.) w wyniku czego narażono na uszczuplenie z tytułu podatku akcyzowego w kwocie 198.671,00 zł (słownie: sto dziewięćdziesiąt osiem tysięcy sześćset siedemdziesiąt jeden złotych), tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 54 § 1 i 2 k.k.s, w zw. z art. 6 § 2 k.k.s.

R. A. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, ustalając, że oskarżony działał wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą. Za to na podstawie art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. skazał go i wymierzył mu karę dwustu

stawek dziennych grzywny w kwocie po sto złotych. Na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 90 zł. tytułem zwrotu wydatków oraz dwa tysiące złotych tytułem opłaty.

Apelację wniósł oskarżony. Na podstawie art. 444 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucił:

1. na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia a mogący mieć wpływ na jego treść, polegający na:

a) nieuzasadnionym przyjęciu, że oskarżony był inicjatorem rzekomo popełnionego przestępstwa, sprowadził z terytorium Niemiec samochody osobowe (wymielone w akcie oskarżenia) nabyte przez panią K. K. (1) i przez nią zarejestrowane na terytorium Polski zgodnie z dokumentacją nabycia, jako samochody specjalne podczas gdy z materiału dowodowego w postaci dokumentów wprost wynika odmienny stan faktyczny (1) oskarżony R. A. nie był podatnikiem w rozumieniu przepisów prawa polskiego a pojazdy objęte aktem oskarżenia były w chwili nabycia wewnątrzspółnotowego (przemieszczenia z terytorium Niemiec na terytorium Polski) pojazdami specjalnymi i jako takie były rejestrowane na terytorium Polski a zatem nie istniał obowiązek złożenia deklaracji podatkowej z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego i tym samym nie doszło do popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu;

b) nieuzasadnionym przyjęciu, że oskarżony na skutek czynności finansowania nabycia przedmiotowych pojazdów stał się podatnikiem w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym. Sam fakt sfinansowania zakupu samochodów nie może być traktowany, jako dokonanie samego nabycia. Co więcej, sąd pominął całkowicie zamiar oskarżonego, którym było nabycie pojazdów specjalnych i takie nabycie przez Panią K. K. (1) nastąpiło;

c) bezpodstawne przyjęcie, że oskarżony był inicjatorem popełnienia przestępstwa zarzucanego mu w akcie oskarżenia w sytuacji gdy wszyscy świadkowie przywołani w uzasadnieniu wyroku zeznali wyłącznie na okoliczności finansowania zakupu a nie popełnienia zarzucanego mu czynu. Poza tym zachowanie oskarżonego nie wypełniło znamion zarzucanego mu czynu.

d) na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą mieć wpływ na treść orzeczenia tj. przede wszystkim brak wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego przytoczonego w uzasadnieniu w postaci dokumentów w sytuacji gdy wynika z nich na skutek uznania przez sąd I instancji, że finansowanie nabycia pojazdów jest równoznaczne z definicją podatku, braku winy oskarżonego w popełnieniu zarzucanego mu czynu gdyż zamiarem oskarżonego było finansowanie nabycia wewnątrzspółnotowego pojazdów specjalnych – pomoc drogowa i takie właśnie nabycie nastąpiło nie celem uchylenia się od opodatkowania podatkiem akcyzowym ale celem uniknięcia tego opodatkowania zgodnie z przepisami prawa (o czym dalej).

e) naruszenie art. 424 § 2 k.p.k. poprzez pominięcie w uzasadnieniu wyroku okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary;

2. na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi- Północ w Warszawie.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego nie jest zasadna a wskazane w niej rzuty i wnioski nie zasługują na uwzględnienie. Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku potwierdza prawidłowość rozstrzygnięcia sądu I instancji zarówno w płaszczyźnie oceny zgromadzonych dowodów i wyprowadzenia z nich logicznych wniosków jak również w zakresie oceny prawnej

zachowania oskarżonego i przypisania mu winy za popełnienie przestępstwa uchylania się od opodatkowania podatkiem akcyzowym w ramach współsprawstwa z inną osobą - K. K.. Sąd I instancji dysponował materiałem dowodowym w postaci zeznań i wyjaśnień K. K. (1), K. D., K. G. oraz dokumentami dotyczącymi nabycia, sprowadzenia do Polski i rejestracji samochodów wymienionych w opisie czynu przypisanego oskarżonemu. Te dowody ocenił zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 7 k.p.k. Na tej podstawie zasadnie ustalił, że oskarżony wspólnie z inną osobą – K. K. uchylili się od opodatkowania podatkiem akcyzowym sprowadzonych na polski obszar celny samochodów osobowych. Istotnie, przestępstwo skarbowe z art.54 § 2 k.k.s. ma charakter indywidualny. Oznacza to, że dopuścić się go może podatnik. Ustawodawca definiuje, jako podatnika osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, podlegającą na mocy ustaw podatkowych obowiązki podatkowemu (art. 53 § 30 KKS w zw. z art. 7 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.)) Oskarżony formalnie nie uzyskał statusu podatnika lecz jego odpowiedzialność za przestępstwo karnoskarbowe wynika z istoty współsprawstwa z podatnikiem, którym była K. K. (1). „Zgodnie z art. 20 § 2 KKS do przestępstw skarbowych, stosuje się odpowiednio m.in. art. 21 § 2 KK, co oznacza, że możliwe jest, także na gruncie Kodeksu karnego skarbowego, przypisanie współdziałania przy popełnieniu przestępstwa indywidualnego osobie, której wprawdzie nie dotyczy okoliczność osobista stanowiąca znamię czynu zabronionego, ale która wie o istnieniu tej okoliczności po stronie innego współsprawcy”. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - II Wydział Karny z dnia 16 marca 2017 r. II AKa 509/16) O tym, że K. K. (1) prowadząc firmę (...), jest podatnikiem podatku akcyzowego oskarżony wiedział i właśnie dlatego po problemach z należnościami celnymi, jakie wynikły z prowadzenia poprzedniej działalności gospodarczej – Komis (..) wspólnie z K. G., nie sprowadzał samochodów z zagranicy na własny rachunek ale wykorzystując inne osoby- K. K. (1) i K. D.. K. K. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej Alpina sprowadzała samochody, które tylko formalnie miały status samochodów specjalnych a faktycznie były to samochody wyprodukowane w homologacji osobowej. Natomiast oskarżony R. A. organizował i finansował zakup tych samochodów na terenie Niemiec i sprowadzenie ich na plac komis (..). Działalność gospodarczą - Komis (...) założył na podstawioną osobę - K. D., zachowując jednocześnie nieograniczoną możliwość podejmowania wszystkich decyzji gospodarczych dotyczących samochodów sprowadzonych przez Alpina - Firma Handlowo – Usługowa (...). Aktywnie uczestniczył w załatwianiu formalności celnych, podatkowych i związanych z rejestracją sprowadzonych pojazdów. Po opłaceniu podatku VAT każdy z w/w samochodów został przez K. K. (1) zarejestrowany, jako pojazd specjalny, podczas gdy były to samochody osobowe – wyprodukowane w oparciu o świadectwa homologacji europejskiej dla samochodów osobowych. Samochody, po niewielkich przeróbkach np. poprzez wstawienie tylnej kanapy z powrotem mogły przewozić pasażerów. Sprzedaż tych samochodów w komisie (...) była opłacalna dla oskarżonego gdyż ich cena nie była skalkulowana w oparciu o podatek akcyzowy, który w takiej sytuacji stanowił zysk sprzedającego. „Współsprawcą będzie zarówno osoba, która w porozumieniu z inną realizuje całość lub część znamion czynu zabronionego, jak i taka osoba, która wprawdzie nie wykonuje czynności odpowiadającej znamieniu czasownikowemu danego czynu zabronionego, ale której zachowanie się - uzgodnione ze współnikiem - stanowi istotny wkład w realizację wspólnego przestępczego zamachu.” (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karne z dnia 13 marca 2019 r. II KK 217/ 18) Wkład oskarżonego w popełnienie przestępstwa z art. 54 § 2 k.k.s. wspólnie z K. K. był bardzo duży - od wyszukiwania samochodów za granicą, finansowania ich zakupu, sprowadzenie ich do Polski, następnie współdziałanie w rejestracji tych samochodów, jako specjalnych aż po sprzedaż w komisie (...). Istotnie przestępstwo z art. 54 § 2 k.k.s. jest przestępstwem umyślnym. Umyślność polega na zamiarze bezpośrednim to znaczy gdy sprawca chce popełnić przestępstwo lub ewentualnym gdy na to się godzi. O umyślności w zachowaniu oskarżonego świadczy cały szereg podejmowanych przez niego działań, które ocenione zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego prowadzą do wniosku, że wiedział o tym, iż sprowadzone przez niego samochody nie są pojazdami specjalnymi a w związku z tym nie są zwolnione od podatku akcyzowego. Oskarżony przed nawiązaniem współpracy z K. K. prowadził komis samochodowy (...) z K. G.. Z zeznań tego świadka wynika, że już wtedy pojawiły się problemy z uiszczeniem podatku akcyzowego za sprowadzone z zagranicy samochody. Świadek rozmawiał o tym z celnikiem i z oskarżonym, który miał mu powiedzieć, że bierze tę odpowiedzialność na siebie. Z zeznań tych należy wyprowadzić wniosek, że oskarżony wiedząc o obowiązku uiszczenia akcyzy w dalszym ciągu sprowadzał samochody osobowe nie uiszczając podatku akcyzowego lecz nie pod szyldem własnej działalności gospodarczej lecz przez podstawione osoby. Nie można, jak twierdzi w apelacji uznać, że podejmował działania legalne wykorzystując luki w przepisach podatkowych gdyż wiedział o tym, że samochody, które sprowadzał z zagranicy wspólnie z K.

K., jako specjalne to samochody, które zostały wyprodukowane w homologacji osobowej. Wystarczy odwołać się do marki i typów sprowadzonych pojazdów. Były to samochody M. i A., które znane już były polskim kierowcom, jako samochody osobowe. Niewielkim nakładem kosztów- np. poprzez zamontowanie tylnej kanapy samochody te mogły przewozić pasażerów. Sąd I instancji wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jakie okoliczności wziął pod uwagę wymierzając oskarżonemu karę grzywny i kształtując jej wysokość. Wymierzając tę karę rozważył : wiodącą rolę oskarżonego w przestępstwie, wysokość uszczuplenia podatku a także to, że dotyczyło aż ośmiu samochodów. Biorąc pod uwagę te okoliczności, należy dojść do przekonania, że wymierzona kara grzywny jest dostosowana do zawinienia i nie nosi cech rażącej surowości.

Mając powyższe na uwadze sąd orzekł jak w wyroku. O kosztach postępowania odwoławczego orzekł na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 627 § 1 k.p.k. w związku z art. 113 §1 k.k.s.